

Trung tâm WTO và Hội nhập

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

HIỆP ĐỊNH ĐỐI TÁC TOÀN DIỆN VÀ TIẾN BỘ XUYÊN THÁI BÌNH DƯƠNG

Tóm tắt Văn kiện CPTPP

Thành viên CPTPP

CPTPP là tên viết tắt của Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (Comprehensive and Progressive Trans-Pacific Partnership). Đây là Hiệp định tiếp nối của Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP), sau khi Hoa Kỳ rút khỏi TPP.

CPTPP bao gồm 11 thành viên là Canada, Mexico, Peru, Chile, New Zealand, Úc, Nhật Bản, Singapore, Brunei, Malaysia và Việt Nam.

Từ TPP đến CPTPP

TPP là Hiệp định thương mại tự do (FTA) được đàm phán từ tháng 3/2010, bao gồm 12 nước thành viên là Hoa Kỳ, Canada, Mexico, Peru, Chile, New Zealand, Úc, Nhật Bản, Singapore, Brunei, Malaysia và Việt Nam. TPP được chính thức ký ngày 4/2/2016 và được dự kiến sẽ có hiệu lực từ 2018. Tuy nhiên, đến tháng 1/2017, Hoa Kỳ tuyên bố rút khỏi TPP, khiến TPP không thể đáp ứng điều kiện có hiệu lực như dự kiến ban đầu.

Tháng 5/2017, 11 nước thành viên còn lại của TPP quyết định sẽ tiếp tục TPP theo hình thức thích hợp, dù không có Hoa Kỳ. Tháng 11/2017, các nước ra Tuyên bố chung thống nhất đổi tên TPP thành CPTPP đồng thời điều chỉnh một số nội dung của TPP trong CPTPP. CPTPP được chính thức ký kết vào tháng 3/2018 bởi 11 nước thành viên còn lại của TPP (không bao gồm Hoa Kỳ).

Nội dung CPTPP

CPTPP tiếp nối hầu như toàn bộ các cam kết của TPP ngoại trừ các khác biệt sau:

- Bỏ các cam kết riêng của Hoa Kỳ hoặc với Hoa Kỳ trong TPP
- Tạm hoãn khoảng 20 nhóm cam kết nằm rải rác ở 09 Chương của TPP (có Danh mục chi tiết) và
- Một số Thư song phương sửa đổi/điều chỉnh giữa các Bên của CPTPP

Như vậy, văn kiện CPTPP gồm 30 Chương, bao trùm rất nhiều vấn đề, từ các vấn đề thương mại truyền thống (hàng hóa, dịch vụ, đầu tư...), đến các vấn đề thương mại chưa hoặc ít được đề cập trong các FTA (mua sắm công, thương mại điện tử, doanh nghiệp nhà nước...), và cả các vấn đề khác có liên quan đến thương mại (lao động, môi trường...).

Danh mục các nghĩa vụ của TPP tạm hoãn thực thi trong CPTPP

1. Chương 5 (Hải quan và Tạo thuận lợi thương mại)

Tạm hoãn Điều 5.7.1 (f) câu thứ 2 (Nghĩa vụ xem xét định kỳ ngưỡng miễn thuế cho hàng chuyển phát nhanh)

2. Chương 9 (Đầu tư)

Các Điều 9.1, 9.19, 9.22, 9.25, Phụ lục 9L: Tạm hoãn các nội dung liên quan tới Cơ chế giải quyết tranh chấp giữa nhà đầu tư và nhà nước (ISDS) đối với Thỏa thuận đầu tư và Chấp thuận đầu tư.

3. Chương 10 (Dịch vụ xuyên biên giới)

Tạm hoãn Phụ lục 10-B đoạn 5 và 6 (Nghĩa vụ cấm doanh nghiệp bưu chính độc quyền trợ cấp chéo cho hoạt động kinh doanh khác hay lạm dụng độc quyền trong cung cấp dịch vụ chuyển phát nhanh)

4. Chương 11 (Dịch vụ tài chính)

Tạm hoãn Điều 11.2 tiểu mục 2(b) và Phụ lục 11-E (Nghĩa vụ áp dụng cơ chế ISDS)

đối với khiếu kiện vi phạm nguyên tắc “Chuẩn đối xử tối thiểu”)

5. Chương 13 (Viễn thông)

Tạm hoãn Điều 13.21.1(d) (Nghĩa vụ phải cho phép doanh nghiệp viễn thông khiếu nại, khiếu kiện quyết định hành chính của cơ quan quản lý viễn thông)

6. Chương 15 (Mua sắm công)

- Tạm hoãn Điều 15.8.5 (Các cam kết liên quan đến quyền lao động trong điều kiện tham gia dự thầu)
- Sửa đổi Điều 15.24.2 đoạn “không *muộn* hơn 3 năm sau ngày Hiệp định có hiệu lực” thành “*khi có một thành viên yêu cầu* và không *sớm* hơn 5 năm sau ngày Hiệp định có hiệu lực *trừ khi các bên có thỏa thuận khác*”

7. Chương 18 (Sở hữu trí tuệ)

- Tạm hoãn Điều 18.8 ghi chú 4 hai câu cuối (Giải thích cụ thể về loại biện pháp có ảnh hưởng tới việc sử dụng quyền bản quyền và quyền liên quan)
- Tạm hoãn Điều 18.37 đoạn 2 và câu cuối của đoạn 4 (Nghĩa vụ bảo hộ độc quyền sáng chế đối với các đối tượng: công dụng mới/phương thức sử dụng mới/quy trình sử dụng mới của sản phẩm đã biết; thực vật)
- Tạm hoãn Điều 18.46 (Nghĩa vụ điều chỉnh gia hạn bằng sáng chế do sự chậm trễ của cơ quan cấp bằng sáng chế)
- Tạm hoãn Điều 18.48 (Nghĩa vụ điều chỉnh gia hạn bảo hộ sáng chế do bị chậm trễ trong quá trình cấp phép lưu hành dược phẩm)
- Tạm hoãn Điều 18.50 (Nghĩa vụ bảo hộ độc quyền dữ liệu thử nghiệm bí mật hoặc dữ liệu bí mật khác đối với dược phẩm trong quá trình cấp phép lưu hành)
- Tạm hoãn Điều 18.51 (Nghĩa vụ riêng liên quan tới sinh phẩm)
- Tạm hoãn Điều 18.63 (Nghĩa vụ về thời hạn tối thiểu bảo hộ quyền tác giả và các quyền liên quan)

- Tạm hoãn Điều 18.68 (Nghĩa vụ bảo hộ đối với các biện pháp công nghệ bảo vệ quyền (TPMs))
- Tạm hoãn Điều 18.69 (Nghĩa vụ bảo hộ đối với Thông tin quản lý quyền (RMI))
- Tạm hoãn Điều 18.79 (Nghĩa vụ bảo hộ tín hiệu cấp và tín hiệu vệ tinh mang chương trình được mã hóa)
- Tạm hoãn Điều 18.82 và các Phụ lục 18-E và 18-F (Nghĩa vụ đối với trách nhiệm của nhà cung cấp dịch vụ Internet trong bảo vệ quyền tác giả và quyền liên quan)

8. Chương 20 (Môi trường)

Tạm hoãn Điều 20.17 đoạn 5, câu “hoặc một luật áp dụng khác” (Nghĩa vụ áp dụng “luật áp dụng khác” (luật nơi hành vi buôn bán diễn ra))

9. Chương 26 (Minh bạch và Chống tham nhũng)

Tạm hoãn Phụ lục 26-A Điều 3 (Nghĩa vụ minh bạch hóa trong thủ tục lựa chọn danh mục được phẩm và thiết bị y tế được bảo hiểm chi trả và yêu cầu thông tin về các sản phẩm này)

10. Sửa đổi thời điểm hiệu lực của cam kết tại Phụ lục II-14-3 của Brunei
(Nghĩa vụ mở cửa thị trường liên quan tới ngành than)

11. Sửa đổi thời điểm hiệu lực của cam kết tại Phụ lục IV-3 và IV-4 của Malaysia
(Nghĩa vụ mở cửa thị trường liên quan tới doanh nghiệp Nhà nước)

Ngoài Phụ lục tạm hoãn, các nước thành viên CPTPP còn có một số thay đổi khác trong Thỏa thuận song phương (tại các Thư bên lề - Side letters), tuy nhiên không ảnh hưởng tới nội dung chung của CPTPP.

Hiệu lực của CPTPP

Theo quy định tại văn kiện Hiệp định CPTPP thì Hiệp định này sẽ chính thức có hiệu lực sau 60 ngày kể từ ngày có ít nhất 06 thành viên hoặc một nửa số thành viên Hiệp định (tùy số nào ít hơn) thông báo cho New Zealand (nước đóng vai trò Cơ quan Lưu trữ của Hiệp định) về việc đã hoàn tất các thủ tục pháp lý (phê chuẩn) nội bộ của mình.

Đối với các nước không thuộc nhóm đề cập ở trên, CPTPP sẽ có hiệu lực với nước đó sau 60 ngày kể từ ngày nước đó thông báo với New Zealand về việc hoàn tất thủ tục phê chuẩn nội bộ của mình.

Rút khỏi hoặc gia nhập CPTPP

CPTPP là một hiệp định mở, cho phép kết nạp thêm thành viên mới, cho phép thành viên hiện tại có thể rút khỏi Hiệp định với các điều kiện tương đối đơn giản.

- Về việc kết nạp thêm thành viên mới:

CPTPP cho phép bất kỳ quốc gia hoặc khu vực lãnh thổ thuế quan nào nếu muốn đều có thể gia nhập Hiệp định, với điều kiện duy nhất là thỏa thuận được về điều kiện và cách thức với tất cả các thành viên của CPTPP.

- Về việc rút khỏi Hiệp định:

CPTPP quy định nếu một nước Thành viên muốn rút khỏi Hiệp định thì phải thông báo bằng văn bản cho Cơ quan lưu trữ (New Zealand), đồng thời thông báo cho tất cả các thành viên khác của Hiệp định về việc rút khỏi này. Việc rút khỏi sẽ có hiệu lực sau 06 tháng kể từ ngày gửi thông báo đến New Zealand, trừ khi các bên có thỏa thuận khác. Hiệp định sẽ vẫn tiếp tục có hiệu lực với các thành viên còn lại.